

Nýlega hafa hugmyndir um frekari uppbyggingu áliðnaðar hér á landi fengið aukinn byr í seglin. Áætlanir sem nú eru til skoðunar hjá stjórnvöldum, álframleiðendunum og orkusölum eru stækkun álvers Alcan Corp. í Straumsvík um 280 þús. tonn á ári í 460 þús. tonn á ári, nýtt álver Alcoa við Húsavík og álver Norðuráls í Helguvík, bæði með 250 þús. tonna framleiðslugetu á ári. Allar þessar áætlanir eru á umræðu- eða frumrannsóknarstigi, og er mikil óvissa um allar forsendur t.d. hagkvæmni, tímasetningu, arðsemi, orkuverð, umhverfismat, samninga við yfirvöld og orkuöflun.

Því er ljóst að mikil vinna er framundan við hagkvæmni- og arðsemisrannsóknir, mat á efnahagslegum áhrifum, umhverfismat, orkurannsóknir, gerð samninga um orkuverð og við stjórnvöld og sveitarstjórnir, áður en ljóst er hvort af framkvæmdum verður.

Verkefni þrjú eru að ýmsu leyti ólík, t.d. varðandi tímasetningu, framkvæmdatíma, orkuöflun, væntanlega orkusala og aðkomu stjórnvalda.

Nánari lýsing hugsanlegra framkvæmda

Fulltrúar Reykjanesbæjar, Fjárfestingarstofu og Norðuráls hafa staðfest aðgerðaáætlun um mögulega byggingu álvers í Helguvík. Það álver yrði sennilega með 250 þús. tonna afkastagetu og yrði reist í tveimur jafnstórum áföngum á árunum 2008-2015. Orkan kæmi frá Hitaveitu Suðurnesja með gufuafsvirkjun.

Alllangt er síðan hugmyndir um stækkun álversins í Straumsvík komu fyrst fram. Stækkunin sem um hefur verið rætt nemur 280 þús. tonna framleiðslugetu á ári. Miðað er við að framkvæmdum gæti verið lokið árið 2010. Það þýðir að framkvæmdir við stækkunina yrðu að hefjast ekki seinna en snemma árs 2008. Rætt hefur verið um að orkan komi að hluta frá Orkuveitu Reykjavíkur úr gufuafsvirkjun (um 40%) en það sem eftir stæði frá Landsvirkjun með vatnsafsvirkjunum á Þjórsársvæðinu.

Í byrjun marsmánaðar undirrituðu Alcoa Corp. og iðnaðarráðherra samkomulag um að hefja ítarlega könnun á hagkvæmni þess að reisa álver með 250 þús. tonna framleiðslugetu á ári við Húsavík. Rætt hefur verið um að Landsvirkjun afli orku til þessa álvers með gufuafsvirkjunum í Þingeyjarsýslu. Verði ákveðið að reisa álverið munu framkvæmdir ekki hefjast fyrr en árið 2010.

Kostnaður, stærð og framkvæmdatími

Þar sem undirbúningur er á frumstigi ríkir mikil óvissa um hvenær framkvæmdir kynnu að hefjast og þeim að ljúka. Þær tímasetningar sem hér er fjallað um eru nær eingöngu byggðar á óskum álframleiðendanna. Óvíst er að hægt sé að verða við þeim óskum öllum. T.d. þarf að gera miklar rannsóknir á háhitasvæðum áður en til borana og gufuöflunar kemur. Þá þarf að gera umhverfismat. Fyrstu framkvæmdir við orkuöflun þyrftu að hefjast á næsta ári, ef taka ætti Helguvíkurverksmiðjuna og viðbót í Straumsvík í notkun árið 2010. Byggingar- og framkvæmdatími vegna ofangreindra þriggja verk-

Rammagrein IV-2

Frekari stóriðjuframkvæmdir

Tafla 1 Yfirlit um hugsanlegar stóriðjuframkvæmdir

	Framleiðslugeta tonn/ár	Fjárfestingarkostnaður vegna virkjana	Fjárfestingarkostnaður vegna iðjuvera	Fjárfestingarkostnaður alls	Tímarammi
Stækkun Alcoa í Straumsvík	280 þús.	80 ma.kr.	80 ma.kr.	160 ma.kr.	2007-2010
Alcoa v. Húsavík	250 þús.	60 ma.kr.	75 ma.kr.	130 ma.kr.	2010-2015
Norðurál í Helguvík	250 þús.	60 ma.kr.	75 ma.kr.	135 ma.kr.	2008-2015
Aukin framleiðslugeta t/ár	780 þús.				
Fjárfestingarkostnaður alls		200 ma.kr.	230 ma.kr.	430 ma.kr.	

Heimild: Seðlabanki Íslands.

efna myndi því líklega dreifast á tiltölulega langt tímabil á árunum 2007 til 2015, eða níu ár.

Lauslega áætlað gæti heildarkostnaður vegna ofangreindra álvera og orkuöflunar numið allt að 430 ma.kr., þar af 200 ma.kr. vegna orkuöflunar og 230 ma.kr. vegna iðjukosta. Þetta eru því umfangsmeiri framkvæmdir en þær sem nú standa yfir og áætlað er að kosti tæplega 300 ma.kr. sem falla til á tímabilinu 2001-2007. Hins vegar myndu þær líklega dreifast yfir lengra tímabil og því hugsanlegt að komast mætti hjá jafnmiklum toppum og skapast við núverandi framkvæmdir í ár og í fyrra. Um þessar framkvæmdir allar ríkir hins vegar meiri óvissa en svo að hægt sé að taka mið af þeim við mat á efnahagshorfum.